

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:

Ons kenmerk: 80726

Uw kenmerk:

Contact: C. Kolf

Bijlage(n):

Doorkiesnummer: 0180-451286

E-mailadres: k.kolf@bar-organisatie.nl

Datum: 25 juni 2019

Betreft: Raadsinformatiebrief meicirculaire 2019 Gemeentefonds

Geachte raadsleden,

Inleiding

In deze brief gaan we in op de gevolgen van de meicirculaire 2019.

Kernboodschap

De meicirculaire 2019 is op 31 mei jl. uitgebracht waarin het financiële kader richting de gemeenten wordt bijgesteld op basis van de Voorjaarsnota van het Rijk. De belangrijkste conclusie is dat ondanks extra incidentele inkomsten op het onderdeel Jeugd er sprake is van een nadeel in 2019 wegens onderuitputting bij het Rijk en afrekening BTW-compensatiefonds (BCF). Meerjarig worden de rijkslonen en -prijzen fors neerwaarts bijgesteld waardoor het gemeentefonds ook meerjarig daalt. Ondanks de extra incidenteel gelden bij Jeugd (2019 t/m 2021) en de structurele loon- en prijsbijstelling in het sociaal domein schieten we 2022 in de min.

Nu worden we deels gecompenseerd door het Rijk voor kosten die voor de baten uitlopen. Veel kostenstijgingen zijn al in onze begroting opgenomen, zoals de indexering voor de GRJR. Uiteraard zullen er op een aantal onderdelen nog budgetclaims volgen. Zodra deze bekend zijn worden die via de tussenrapportages aangeboden.

Mutaties meicirculaire met toelichting

Op de volgende pagina volgen de mutaties uit de meicirculaire met daaronder een puntsgewijze toelichting.

Mutaties Gemeentefonds mei 2019

Gemeente:

Albrandswaard

Basis:

Meicirculaire 2019 dd 31 mei 2019

Vergelijk:

Decembercirculaire 2018

Bedragen x € 1.000

	2019	2020	2021	2022	2023
A. Beginstand december 2018 na 1e TR 2019	26.606	27.718	28.542	29.430	29.424
B. Mutaties accres en uitkeringsfactor					
1. Onderuitputting Rijk 2018 (incidenteel nadeel)	-151	0	0	0	0
2. Accres-ontwikkeling 2019 en meerjarig (nadeel)	-68	-294	-449	-636	-658
3. Raadsledenvergoeding gemeenten < 24.000 inw.(nadeel)	-8	-8	-8	-8	-8
4. BTW-compensatiefonds (BCF) 2018 (incidenteel nadeel)	-75	0	0	0	0
Totaal B. Mutaties accres en uitkeringsfactor	-302	-302	-457	-644	-666
C. Hoeveelheidsverschillen					
5. Hoeveelheidsverschillen (actualisering aantallen maatstaven) en aanvullen jaarschijf 2023	139	167	168	207	1.184
Totaal C. Hoeveelheidsverschillen	139	167	168	207	1.184
D. Taakmutaties					
6a. Loon- en prijsbijstelling 2019 Inkomen en Participatie	4	4	4	4	4
6b. Loon-en prijsbijstelling 2019 Wmo 2015	87	91	94	96	99
6c. Loon- en prijsbijstelling 2019 WmoHV	45	47	50	52	55
6d. Loon- en prijsbijstelling 2019 Jeugd	122	126	128	131	134
7. Jeugdhulp, extra middelen	448	344	349	0	0
8. Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen	2	7	9	11	13
9. Beheerovereenkomst DSO-LV	-21	-22	-23	-24	-24
10. Waterschapverkiezingen	18	0	0	0	0
11. DiGiD en MijnOverheid	-5	0	0	0	0
12. GDI-voorzieningen	-3	0	0	0	0
13. Landelijke vreemdelingenvoorzieningen	-10	-7	-7	0	0
14. Invoering Wvggz	0	22	23	23	24
15. Verrekening Voogdij/18+ (2019 Compensatieregeling)	9	-14	-14	-14	-15
Totaal D. taakmutaties	696	598	613	279	290
E. Overige uitkeringen					
16. Maatschappelijke begeleiding (DU)	48	0	0	0	0
17. Verhoging taalniveau statushouders (DU)	29	29	0	0	0
18. Sportakkoorden (DU)	15	0	0	0	0
19. Armoedebestrijding kinderen (DU)	0	-5	-5	-5	-5
20. Participatie (IU)	30	7	7	8	9
21. Voogdij/18+ (IU)	14	35	35	35	35
Totaal E. Overigen uitkeringen	136	66	37	38	39
F. Totaal mutatie mei 2019 t.o.v. dec. 2018 B. t/m E.	669	529	361	-120	847
G. Eindstand mei 2019 A. + F.	27.275	28.247	28.903	29.310	30.271

Dit betreft uitsluitend de inkomstenraming (effect Gemeentefonds). Taakmutaties en/of ontwikkelingen zullen (nog) effect op uitgaven kunnen hebben.

1. Onderuitputting Rijk 2018 (incidenteel nadeel)

De rijksuitgaven over 2018 waren per saldo € 2 miljard lager dan gedacht in september 2018. Overschotten zitten bij het Rijk vooral op zorg, defensie en infrastructuur. Volgens de systematiek 'Trap op, trap af' krijgen gemeenten bij lagere uitgaven van het Rijk ook een lagere bijdrage in het Gemeentefonds uitgekeerd. Dit nadeel is vooralsnog incidenteel omdat de rijksbegroting 2019 nog niet wordt bijgesteld.

Omdat het hier gaat om een risico uit het afgesloten jaar 2018 dat vanuit het Rijk is ontstaan en waar we geen invloed op hebben is het voorstel om het nadelige bedrag van € 151.000 ten laste van de Algemene reserve te brengen (via de 2^e tussenrapportage 2019).

2. Accres-ontwikkeling 2019 en meerjarig (nadeel)

Vanaf 2019 dalen de accressen t.o.v. september/december 2018. Belangrijkste oorzaak is een lagere bijstelling van loon- en prijsontwikkelingen volgens het Centraal Economisch Plan (CEP). Op de rijksbegroting wordt voor dat doel minder geraamd. De prijzen dalen van ± 2,0 naar ± 1,5%, de lonen dalen van ± 3,5% naar ± 2,0%. De lagere accressen werken structureel door.

3. Raadsledenvergoeding gemeenten < 24.000 inw.(nadeel)

Betreft herverdeling voor verhoging vergoeding raadsleden in gemeenten tot 24.000 inwoners. Alle gemeenten betalen hiervoor in gezamenlijk mee.

4. BTW-compensatiefonds (BCF) 2018

Gemeenten hebben meer gedeclareerd bij het BCF dan gedacht in september 2018, waardoor de ruimte onder het plafond is verlaagd.

Omdat het hier net als bij punt 1. gaat om een risico dat vanuit het Rijk is ontstaan is het voorstel om ook dit nadelige bedrag van € 75.000 ten laste van de Algemene reserve te brengen (via de 2^e tussenrapportage 2019). In totaal wordt dan een bedrag van € 226.000 ten laste van de Algemene reserve gebracht.

5. Hoeveelheidsverschillen (actualisering aantallen maatstaven) en aanvullen jaarschijf 2023

Naast de mutaties in de algemene uitkering vanuit het Rijk wordt een deel van de mutatie veroorzaakt door geactualiseerde maatstaven zoals oppervlakte land, binnenwater, bebouwing, ed.

Omdat de nieuwe jaarschijf 2023 nu in beeld komt is deze positief aangevuld naar het verwachte uitkeringsniveau voor dat jaar.

6a. t/m 6d. Loon- en prijsbijstelling 2019 sociaal domein

Voordeel door loon- en prijscompensatie 2019 in het sociaal domein. Compensatie landelijk € 246 miljoen voor taken die in de algemene uitkering zijn opgenomen, vermeerderd met € 130 miljoen voor taken die (nog) in een integratie-uitkering zijn achtergebleven, te weten Voogdij/18+, Beschermd Wonen en WSW. Dit jaar wordt voor het laatst nog apart een structurele loon/prijsmutatie gecompenseerd. Vanaf 2020 zit compensatie automatisch opgenomen in de accressen. Voor dit onderdeel geldt: kosten voor de baten. M.a.w. met veel lastenstijgingen is in de Kadernota/ Voorjaarsnota/ Tussenrapportages reeds rekening gehouden. Op enkele onderdelen verwachten we echter nog wel bijstellingen die op ons af komen, zoals nieuwe CAO Wmo en nieuwe kostprijzen/ tarieven GR Jeugd Rijnmond.

7. Jeugdhulp, extra middelen

Voordeel wegens extra middelen voor Jeugdhulp. Drie eenmalige bedragen in 2019 t/m 2021 van € 400, € 300 en € 300 miljoen landelijk (totaal over 3 jaar: € 1 miljard). Er wordt een onafhankelijk vervolgonderzoek gestart om het structurele karakter te kunnen bepalen. Ook wordt arbitrage afgesproken voor het geval dat niet tot overeenstemming kan worden gekomen.

8. Verhoging leeftijdsgrenzen gezinshuizen

In navolging van de afspraak om vanaf 1 juli 2018 pleegzorg standaard te verlengen wanneer een pleegkind 18 jaar wordt, worden momenteel afspraken uitgewerkt over verruiming van de verlengde jeugdhulp voor kinderen in gezinshuizen. Vooruitlopend op de precieze afspraken zijn extra financiële middelen aan het jeugdhulpbudget toegevoegd. Dit loopt op tot structureel € 11,4 miljoen landelijk in 2023.

9. Beheerovereenkomst DSO-LV

Op 18 december 2018 hebben de VNG, het IPO, de UvW en de Minister van BZK de beheerovereenkomst DSO-LV13 ondertekend. De overeenkomst regelt onder andere de inhoud en de uitvoering van de beheertaak, de financiering en de samenwerkingsafspraken voor een optimale werking van het Digitaal stelsel Omgevingswet landelijke voorziening (DSO-LV). Op grond van de beheerovereenkomst DSO-LV gaan gemeenten vanaf 1 januari 2020 jaarlijks landelijk € 18 miljoen bijdragen aan de kosten van het basisniveau DSO-LV en het informatiepunt Omgevingswet.

10. Waterschapverkiezingen

Eenmalig voordeel wegens compensatie organiseren Waterschapsverkiezingen 2019 € 12 miljoen landelijk.

11. DiGiD en MijnOverheid

Eind 2017 hebben de VNG en het Ministerie van BZK afgesproken dat de doorbelasting van DiGiD en MijnOverheid via de algemene uitkering uit het gemeentefonds verloopt. De VNG heeft gevraagd om de bestaande regeling voor 2018 ten aanzien van de bekostiging voor de komende drie jaar te continueren, totdat de afgesproken evaluatie van het stelsel is afgerond.

12. GDI-voorzieningen

In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen van mei 2018 is afgesproken dat de doorbelasting van de niet-transactiegerichte voorzieningen in de generieke digitale infrastructuur (GDI) via een uitname uit de algemene uitkering van het gemeentefonds verloopt.

13. Landelijke vreemdelingenvoorzieningen

Rijk en gemeenten hebben samenwerkingsafspraken gemaakt voor de ontwikkeling van Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV) waar vreemdelingen zonder recht op verblijf of rijksopvang begeleid worden naar een bestendige oplossing voor hun situatie, waarbij hen onderdak wordt geboden. Bij deze circulaire is landelijk € 12 miljoen per jaar aan kosten verdeeld.

14. Invoering Wvvgz

Voordeel wegens invoering Wet Verplichte GGZ € 20 miljoen landelijk vanaf 2020. Betreft aandeel in uitvoeringskosten door de gemeente. Omdat hier sprake is van een (nieuwe) taakmutatie wordt nog bekeken hoe dit te organiseren en wat de kosten daarvoor zullen zijn (via tussenrapportage/ nieuwe begroting 2020).

15. Verrekening Voogdij/18+ (2019 Compensatieregeling)

In 2019 zijn we gecompenseerd omdat het budget voogdij en/of 18+ dat wij hebben ontvangen niet toereikend was voor de kosten die wij in 2017 hebben gemaakt. Vanaf 2020 kent het budget Voogdij/18+ een verrekeningsystematiek op basis van historisch zorggebruik (T-2). Die ontwikkeling wordt meerjarig doorgetrokken.

16. Maatschappelijke begeleiding (DU)

Conform artikel 18 van de Wet inburgering voorziet het college in de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden. Gemeenten ontvangen hiervoor in 2019 in totaal landelijk € 32,6 miljoen.

17. Verhoging taalniveau statushouders (DU)

In aanloop naar het nieuwe inburgeringsstelsel hebben Rijk en gemeenten bestuurlijke afspraken gemaakt over de versterking van het taalniveau van statushouders die nog onder de huidige Wet inburgering inburgeren. Het kabinet stelt landelijk € 40 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor de periode 2019/2020, waarvan € 20 miljoen in 2019 en € 20 miljoen in 2020. Met deze extra middelen wordt tevens beoogd dat gemeenten zich oriënteren op de regierol inburgering zodat een soepele overgang naar het nieuwe stelsel wordt bevorderd. De verdeling van de middelen vindt plaats op basis van het aantal inwoners per gemeente in het jaar 2018.

18. Sportakkoorden (DU)

Voor de totstandkoming van lokale/regionale sportakkoorden wordt aan gemeenten die hiertoe een verzoek hebben ingediend bij de Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) een budget van € 15.000 per gemeente beschikbaar gesteld voor procesbegeleiders (sportformaters).

19. Armoedebestrijding kinderen (DU)

Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het volgende jaar en verder op basis van door het CBS ontwikkelde gegevens over kinderen met een kans op armoede.

20. Participatie (IU)

Betreft actualisatie van verdeling op basis actualiseren maatstaven en bijstelling loon- en prijzen op Participatie.

21. Voogdij/18+ (IU)

Betreft actualisatie van verdeling op basis actualiseren maatstaven en bijstelling loon- en prijzen op Voogdij/ 18+.

Overige informatie

Herijking Gemeentefonds

Per 2021 zal er een volledige en integrale herijking van het Gemeentefonds doorgevoerd zijn. Dit gebeurt langs twee sporen. Naast de evaluatie van het sociaal domein door onderzoeksbureau AEF, vindt een herijking plaats op de overige onderdelen door onderzoeksbureau Cebeon. Doel is enerzijds om tekorten binnen het sociaal domein op te lossen en anderzijds om te zorgen voor een meer globale verdeling van gelden die aansluit bij de verschillen in kosten en eigen inkomsten van de gemeenten. Eind maart 2019 zijn de verdeelonderzoeken van start gegaan. Rond de zomer zullen een aantal bestuurlijke afwegingen via de VNG aan de orde worden gebracht. Verdelen is immers niet alleen (financiële) techniek, maar zeker ook een politiek vraagstuk. De verwachte planning is dat bij de meicirculaire 2020 meer bekend zal zijn over de herijking en de financiële verhoudingen met het Rijk. Invoering zal vanaf 2021 plaatsvinden waarbij eventuele herverdeeleffecten via een ingroeipad tijdelijk worden opgevangen.

Opschalingskorting 2024 en 2025

In 2024 en 2025 worden de laatste delen van de (bestaande) opschalingskorting door het Rijk bij gemeenten doorgevoerd. Op basis van samenvoeging/ samenwerking 100.000+ gemeenten zou dit voor gemeenten tot lagere apparaatslasten moeten leiden. Deze korting is echter nog niet zichtbaar in de cijfers. De landelijke korting bedraagt € 135 miljoen in 2024 en nog eens € 140 miljoen in 2025. Voor Albrandswaard betekent het een korting van € 350.000 vanaf 2025.

Vervolg

De gevolgen van deze circulaire worden in de 2e tussenrapportage 2019 en de nieuwe (meerjaren)begroting 2020-2023 meegenomen.

Wij gaan er vanuit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

het college van de gemeente Albrandswaard,

de secretaris,

de loco-burgemeester,

Hans Cats

Marco Goedknegt